

Dokument s plenarne sjednice

B9-0206/2021

17.3.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava (2021/2528(RSP))

Gunnar Beck, Nicolaus Fest, Nicolas Bay, Jaak Madison
u ime Kluba zastupnika ID-a

Rezolucija Europskog parlamenta o primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava (2021/2582(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije¹ ili „mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava“;
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 11. prosinca 2020.,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. „Izvješće o vladavini prava za 2020. Stanje vladavine prava u Europskoj uniji” (COM(2020)0580) i popratno poglavlje o Njemačkoj (SWD(2020)0304),
 - uzimajući u obzir tužbe koje su pred Sudom Europske unije podnijele Mađarska i Poljska u kojima se dovodi u pitanje zakonitost odgode isplata na temelju mehanizma uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, C-156/21 (Mađarska) i C-157/21 (Poljska),
 - uzimajući u obzir izjavu Komisije od 11. ožujka 2021. o primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenog 2020. o analizi europskih izbora²,
 - uzimajući u obzir odgovor predsjednice von der Leyen u ime Komisije na parlamentarno pitanje P-004295/2020,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je vladavina prava opći pojam koji označava slična, ali ipak različita filozofska stajališta o odnosu između vlade i građana; budući da se prema nekima od tih stajališta prednost daje pristupu temeljenom na pravima, dok se drugi temelje na postupovnom pristupu; budući da ne postoji hijerarhija tih stajališta; budući da detaljan pregled znanstvenog rada stručnjaka za komparativno pravo pokazuje da ne postoji jedinstveno shvaćanje vladavine prava, uključujući u okvirima ustavnih tradicija država članica EU-a;
- B. budući da je vladavina prava na različite i distinktivne načine utjelovljena u državama članicama, od kojih nijedan nema mnogo toga zajedničkog sa sasvim neuobičajenim, iznimno vrijednosno pristranim i neiznenađujuće na vlastite ciljeve usmjerenim shvaćanjem vladavine prava u EU-u;
- C. budući da više kontinentalno tumačenje tog pojma kao „državne vlasti temeljene na pravu” prije svega znači da državne institucije podliježu pravu i da stoga nije

¹ SL L 433I, 22.12.2020, str. 1.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0327.

dozvoljeno ni državno djelovanje koje nije utemeljeno na pravu ni državno djelovanje koje je protivno pravu, te da pravosudni sustav može preispitati svako državno djelovanje;

- D. budući da se vladavina prava kako je razrađena u tradiciji sustava običajnog prava često shvaća kao skup zakona koji postoji neovisno od države, te joj čak i prethodi, ali je pritom obvezuje, te ga građani mogu koristiti protiv države u slučaju kršenja vladavine prava;
- E. budući da se shvaćanje vladavine prava u EU-u, u okviru prava EU-a, temelji na članku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), u kojem se vladavina prava navodi kao jedno od temeljnih načela Unije, jednakog ranga kao i ljudsko dostojanstvo, sloboda, demokracija, jednakost i poštovanje ljudskih prava, ali ne identično tim drugim temeljnim načelima;
- F. budući da se uobičajeno shvaćanje pojma vladavine prava u EU-u razvilo u pojam *sui generis*, koji nema mnogo zajedničkog ni s načelom „državne vlasti temeljene na pravu” ni s tradicionalnim načelom vladavine prava kako se primjenjuje u običajnom pravu;
- G. budući da Komisija s jedne strane želi države članice obvezati pravom EU-a, kao u sustavu „državne vlasti temeljene na pravu”, stavljajući tako Uniju hijerarhijski iznad država članica, dok s druge strane želi zamijeniti tradicionalno poimanje vladavine prava izgradnjom umjetnog i ahistorijskog skupa vrijednosti i načela;
- H. budući da Komisija još od 2010. ocjenjuje primjenu EU-ova shvaćanja vladavine prava u izvješću o vladavini prava u EU-u, na temelju sljedeća četiri kriterija: kvaliteta, učinkovitost i neovisnost pravosudnog sustava, borba protiv korupcije, medijski pluralizam te institucijski sustavi provjere i ravnoteže; budući da izgleda da se ta pravila primjenjuju samo na države članice, a ne na same institucije EU-a;
- I. budući da Komisija primjenjuje EU-ovo shvaćanje vladavine prava protiv onih država članica koje ne prihvaćaju skup vrijednosti i načela koji je razradila; budući da Komisija instrumentalizira mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava protiv Poljske, Mađarske i drugih država koje inzistiraju na nadređenosti svojih tradicionalnih vrijednosti i vlastite, ali jednako legitimne, akceptirane vladavine prava; budući da je taj mehanizam moćan instrument političke prisile koji predstavlja potencijalnu prijetnju svim državama članicama;
- J. budući da se mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava nejednako primjenjuje jer niz država članica ima uspostavljene institucionalne postupke i državno djelovanje koji su u suprotnosti s tradicionalnim razumijevanjem vladavine prava; budući da u Njemačkoj vladajuće koalicije imaju ovlasti za imenovanje sudaca Vrhovnog suda; budući da je bivši zamjenik predsjednika parlamentarne skupine CDU/CSU u njemačkom Bundestagu izabran na poziciju pri Saveznom ustavnom sudu, kojim sada predsjedja; budući da ministri unutarnjih poslova u Njemačkoj imaju ovlast naložiti državnim odvjetnicima da pokrenu i prekinu kazneni postupak; budući da je njemačka vlada razriješila dužnosti bivšeg predsjednika Saveznog ureda za zaštitu Ustava jer nije htio pokrenuti nadzorni postupak nad najvećom njemačkom oporbenom strankom; budući da je njegov zamjenik bez odgode počeo raditi na pokretanju takvog postupka odmah nakon preuzimanja dužnosti; budući da su njemački sudovi već dvaput

takvo postupanje proglasili kršenjem zakona; budući da je progon te oporbene stranke jasno politički motiviran, što je vidljivo iz nastojanja da je se stigmatizira prije niza važnih regionalnih izbora i saveznih izbora početkom jeseni;

- K. budući da je očito da Komisija ne postupa jednako prema svim povredama vladavine prava; budući da kašnjenje u donošenju Smjernica za mehanizam vladavine prava dokazuje da Komisija politička razmatranja u Vijeću stavlja iznad prava EU-a, koje ju obvezuje;
- L. budući da je današnja Komisija politizirana Komisija; budući da je Ugovorima Komisiji dana uloga čuvarice Ugovora; budući da se politiziranoj Komisiji ne može vjerovati da će jednako primjenjivati pravo;
- M. budući da su Poljska i Mađarska podnijele tužbu pred Sudom Europske unije kojom se dovodi u pitanje zakonitost mehanizma uvjetovanosti u pogledu vladavine prava; budući da se člankom 7. UEU-a zahtijeva da se svako kršenje načela iz članka 2. UEU-a sankcionira samo jednoglasnom odlukom; budući da se Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava potkopava taj Ugovor jer je Vijeće nije jednoglasno usvojilo;
 - 1. odbacuje mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava; smatra da se Uredbom (EU) 2020/2092 o vladavini prava krši načelo jednoglasnosti iz članka 7. UEU-a te da se stoga krši i pravo EU-a; očekuje da će sudski postupci koji su usmjereni protiv te uredbe biti uspješni;
 - 2. podsjeća da se pojam vladavine prava ne može definirati kao Komisijino subjektivno tumačenje i primjena prava;
 - 3. primjećuje da je Komisija umjesto čuvarice Ugovora postala politički akter; naglašava da države članice jesu i trebaju ostati gospodarice Ugovora; smatra da je Komisija na nezdrav način prerasla ulogu koja joj je dodijeljena Ugovorima;
 - 4. poziva da se Europska unija reformira kako bi postala Europa koja poštuje suverenitet i identitet naših europskih nacija i naroda; poziva institucije EU-a i države članice da napuste svoju gospodarski i politički katastrofalnu centraliziranu viziju „sve tješnje povezane Unije” u korist ograničenije europske suradnje kojom se poštuju Ugovori EU-a i njihova načela nacionalnog suvereniteta, demokracije, transparentnosti, stroge supsidijarnosti i odgovornosti;
 - 5. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji te vladama i parlamentima država članica.